

Minősített Könyvtárak 2016

Kedves Munkatársak!

Örömmel tájékoztatok mindenkit, hogy a tegnapi nap folyamán abban a megtiszteltetésben részesültünk, hogy a Magyar kultúra napja alkalmából rendezett ünnepségen Hoppál Pétertől, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkárától átvehettem a Minősített Könyvtár címért járó díszoklevelet és emlékplakettet. Az oklevelet megilletődöttségemben mindjárt el is ejtettem, amit az Államtitkár azzal nyugtázott, hogy ő is mindent el szokott ejteni. Ezen kívül örömet fejezte ki, hogy egy ilyen nagy múltú intézménynek adhatja át a díjat, mint a BME OMIKK.

A eseményen vendégként részt vett Fonyó Ili is, aki főigazgatósága idején kezdeményezte a minőségirányítás bevezetését.

Az átadó után a javaslattevő testület, a Könyvtári Minőségügyi Bizottság két tagja, Skaliczki Judit és Zalainé Kovács Éva is örömeiket fejezték ki, hogy elnyertük a díjat.

Amennyire lehet, szeretném minden kollégámmal megosztani az örömet, ezért arra gondoltam, hogy egy kis ünnepség keretében kerítenénk erre sort. A részleteket hamarosan megírom.

Üdvözlettel
Liszky Béla

Hoppál Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára, a magyar kultúra napja alkalmából 2016. január 21. napján Budapesten átadta a Balassa Péter-, a Csokonai Vitéz Mihály-, a Közművelődési Minőség és Könyvtári Minőségi Díjakat, valamint a Minősített Közművelődési Intézmény és Minősített Könyvtár címeiket.

Minősített Közművelődési Intézmény címben részesült a vasvári Nagy Gáspár Kulturális Központ, hajdúszoboszlói Kovács Máté Városi Művelődési Központ és Könyvtár, a szekszárdi Babits Mihály Kulturális Központ, a Körmenyi Kulturális Központ, Múzeum, Könyvtár, a csömöri Petőfi Sándor Művelődési Ház, a pécsi Apáczai Óvoda és ÁMK Művelődési Ház, a fertőszentmiklósi Ifjúsági és Szabadidő Központ, a szegedi Szent-Györgyi Albert Agóra, a mezőberényi Orlai Petrics Soma Kulturális Központ, a Bicskei Egységes Művelődési Központ és Könyvtár, Petőfi Művelődési Központ és a debreceni VOKE Egyetértés Művelődési Központja.

Minősített Könyvtár címmel tüntették ki a debreceni Méliusz Juhász Péter Könyvtárat, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárat, a Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpontot, valamint a Mezőkovácsházi Városi Könyvtárat.

Az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Könyvtári Minőségi Díjban részesült, ... ezúton is szívből gratulálok a Könyvtár minden munkatársának ezért a fantasztikus elismerésért és díjért.

Az MKE Elnöksége szívből gratulál minden kitüntetettnek!

*Gerencsér Judit
az MKE főtitkára*

/BME OMIKK körlevél, 2016. jan. 22; Katalist.hu/

Hamvay Péter

A Kulturális Alap fél a Művészeti Akadémiától, ezért inkább hagy folyóiratokat bedőlni

A Nemzeti Kulturális Alap bizottsága még nem írta ki a jövő évi folyóirat-pályázatokat, így akár fél évig

várhatnak a pénzükre a művészeti lapok – már ha kapnak egyáltalán. Pedig az alapnál találtak 830 millió forint pluszt, amit gyorsan ki is osztottak – csak éppen másra.

Alultervezték a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) büdzsáját az idén, mivel attól tartottak, hogy a 2014-ben indult Eurojackpot játék miatt lanyhul az ötös lottó iránti érdeklődés – az NKA bevételeinek döntő hányada az ötös lottó nyereményadójából származik. Ezért az előző évi 10 milliárd forint helyett csupán 9 milliárdra lőttek be az onnan várható összeget.

NKA-s forrásaink szerint már év közben látni lehetett, hogy a magyarok kitartanak a klasszikus lottó mellett, hiszen nem csökkent jelentősen a nyereményadóból származó bevétel, az alap mégsem növelte a kollégiumok által elosztható összeget. Év végéig felhalmozódott 830 millió forint, amit viszont gyorsan el kellett költeni; ezt a tényt sem az NKA igazgatósága, sem a kollégiumok nem verték nagy dobra. Az alap vezetése 30 nap múlva ígért választ azon kérdéseinkre, hogy miért nem nézték meg év közben a folyószámlájukat, és hogy pontosan mire ment el a többlet. A kollégiumoktól úgy tudjuk, egy részét közöttük osztották fel. Aki jobban tudott lobbizni, az többlet, aki kevésbé, az kevesebbet kapott. Új, nevesített pályázatokat nem írhattak ki, de aki tudott a lehetőségről, benyújthatott egyedi pályázatot az egyes kollégiumokhoz, tulajdonképpen bármire. Ennek a határideje néhány napja járt le.

Befagyasztott folyóirat-támogatás

Az NKA ráadásul nem írta még ki a jövő évi folyóirat-támogatási pályázatokat, holott a korábbi években december elején már a bíráló is megtörtént. Különösen nyugtalanok azok a kiemelt lapok, amelyekkel 2012-ben, éppen a kiszámíthatóságot szem előtt tartva, hároméves szerződést kötött az alap. Az évi 8–20 millió forinttal támogatott 27 print folyóirat között van az Alföld, az Art Magazin, az Ellenfény, a Filmvilág, a Jelenkor, a Kalligram, a Balkon, a Forrás, a Kortárs, a Magyar Napló, a 2000, a Magyar Iparművészet, a Muzsika, a Rubicon, a Színház, az Új Művészet, a Nagyvilág és a Tiszatáj. Az évi 4 és 11 millió forinttal támogatott 14 online periodika között találjuk egyebek mellett az Építészfórumot, a Fideliót, a Magyar Múzeumokat, a Revizort, a Praet, a Múlt-Kort és a Literát.

A szakmai folyóiratok főszerkesztői semmiféle hivatalos értesítést nem kaptak, mikortól és milyen feltételek között pályázhatnak újra. Ezért a nevükben *Schubert Gusztáv*, a *Filmvilág* főszerkesztője és *Pataki Gábor*, az *Új Művészet* vezető szerkesztője levelet írt *Balog Zoltán* miniszternek, aki egyben az NKA elnöke is. A birtokunkba került levélben kifejtik, hogy a hároméves finanszírozási rendszer bevált, mert stabilitást és tervezhetőséget biztosított a szakmai havilapok számára. Ezért „a magyar művészeti élet számára létfontosságú szakmai folyóiratok okkal számítottak arra, hogy a 2016–17–18-as évben hasonló keretfeltételek között működhessenek.

Jelen pillanatban azonban erre semmi garancia nincs: a pályázat kiírásának 2 hónapos csúszása is előre láthatóan nagyon komoly nehézségeket okozhat a teljes magyar művészeti folyóiratkiadásnak. (...) Már az sem segít, ha holnap kiírják az újabb hároméves (vagy egyéves, csak 2016-ra vonatkozó) pályázatot, az ugyanis újabb két hónapos késedelemmel jár. „A lapoknak a biztonságos működéshez az elszámolás utáni hónapban, vagyis február végén meg kellene kapniuk az éves támogatás első részét” – írják a november 9-én kelt levélben. A főszerkesztők úgy vélik, „ebben a helyzetben egyetlen megoldás kínálkozik, a jelenleg érvényben lévő hároméves pályázat automatikus meghosszabbítása a 2016-os évre”. Úgy tudjuk, a levélre, amit pedig az NKA Folyóirat-kiadás

Kollégiuma is támogatásáról biztosított, a mai napig nem érkezett válasz.

Megkérdeztük a Folyóirat-kiadás Kollégium elnökét, *Kollár Árpád* író, miért nem írták ki a pályázatot. *Kollár Árpád*, aki egyébként a *Fiatal Írók Szövetségének* elnöke, a *Narancsnak* elmondta: szerintük is stabilitást és kiszámíthatóságot jelentett a rendszer, ezért már nyáron előkészítették a több tucat kiemelt művészeti lapot érintő, újabb hároméves szerződésről szóló pályázati kiírás tervezetét, „ám ez végül nem került az NKA bizottsága elé”. (A pályázatokat ugyanis nem a kollégium, hanem az NKA bizottsága írja ki.) Az NKA alelnöksége ennek okát firtató kérdéseinkre is csak 30 nap múlva válaszol majd. *Kollár* szerint valószínűleg azért nem újították meg a hároméves elkötelezettséget, mert „egyrészt év végén lejár a kollégium mandátuma, másrészt már készült a nemrég beterjesztett NKA-törvény módosítása”. Ami szerint, mint ismeretes, jövőre már a Magyar Művészeti Akadémia jelöli a kollégiumi tagok harmadát, és az NKA alelnöke is csak nekik tetsző személy lehet. „Mivel telt az idő, a kollégium nem tehetett mást, tudomásul vette a döntést, de jelezte, hogy nem tarthatjuk bizonytalanságban a lapokat addig, amíg jövőre felállnak az új kollégiumok, ezért az NKA-val ismét egyeztetve újabb, immár egyéves pályázati kiírást fogalmaztunk meg” – mondta *Kollár Árpád*. (Erre pályázhatnak azok a lapok is, melyeknek korábban is évenként ítélték meg a támogatást.) *Kollár* úgy tudja, dolgozik rajta az NKA, de

egyelőre nem jelent meg a pályázat, s ha hamarosan nem születik döntés a következő évi keretről, féltő, hogy idén már nem is fog. A Folyóirat-kiadás Kollégium elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy miután a szakmai szervezeteket még nem kérték fel a kollégiumi tagok jelölésére, kétséges, hogy januárban felállnak a döntéshozó testületek. Az időbe telik, míg beindul a munka, így ha a pályázatokat végül mégis az új kollégium írja ki, van rá esély, hogy azok csak tavasszal jelennek meg. A bírálat is egy hónapot vesz igénybe, a kifizetés további egy hónapot, így az első utalások legrosszabb esetben nyáron valósulnak meg. „Akár fél évig is bizonytalanságban, illetve állami forrás nélkül lehetnek azok a lapok, melyeknek ráadásul egy évre előre kellene tervezni” – hangsúlyozta a kollégium elnöke.

/Forrás: <http://magyarnarancs.hu/belpol/a-kulturalis-alap-fel-a-muveszeti-akademiától-ezert-inkabb-hagy-folyóiratokat-bedolni-97415/>

(F. Iné)

Ingyenes e-könyv: klasszikusok 2016-tól szabadon letölthetők

A Magyar Elektronikus Könyvtár újdonságai közt minden év elején külön figyelmet kapnak a január 1-jétől jogvédelem hatálya alól felszabadult szerzők művei. A jelenlegi szabályozás szerint ugyanis az alkotó halálát követő évtől számított 70 évig engedélyköteles a művei megjelentetése, így 2016-tól az 1945-ben elhunyt írók könyvei már szabadon terjeszthetők az interneten. Közkinccsé válnak tehát, és az év folyamán folyamatosan kerülnek majd a MEK-be olyan szerzők könyvei, mint *Bartók Béla*, *Bánlaky József*, *Gelléri Andor Endre*, *Gulácsy Irén*, *Kulinyi Ernő*, *Kúnos Ignác*, *Lugosi Döme*, *Sárközi György*, *Szabó Dezső*, *Szerb Antal*, *Vikár Béla* és más jelesek (további részletek a témáról az OSZK blogján).

Már január első napjától elérhetők például a következő alpművek:

Szerb Antal: Magyar irodalomtörténet

Szerb Antal: A világirodalom története

Bartók Béla: Önéletrajz. Írások a zenéről

Bartók Béla: A magyar népdal

/Forrás: <http://konyvkonnektor.hu/?p=5016/>

(F. Iné)

Ismét fellángolt a vita az e-könyv antikvár forgalmazásáról

Van-e olyan fogalom, hogy használt e-könyv? A szó eredeti értelmében, tehát úgy, hogy viseltes, kopottas egy e-book, nyilván nem él ez a meghatározás. Viszont tény, hogy már elolvasott krimit, lektúrt, akár kivizsgázott tankönyvet nem érdemes a digitális polcon tartani, ha van még értéke mások számára. A „nem szeretem – nem használom” e-könyvek újraforgalmazása technikailag könnyen megoldható lehetne. Ami a probléma: hogyan valósítható meg az arányos bevételmegosztás? Az nem lenne akceptálható bevételezés, hogy a korábbi vásárló eladói pozícióban a teljes antikvár vételárat lenyelje. Miért is nem? Azért, mert az e-könyv nem kopik el, elvileg az idők végeztéig éppen olyan állapotban marad, mint amikor kibocsátották. A szerző és a kiadó tehát tulajdonképp egy példányban gondolkozhat, az járhatna kézzől kézre, anélkül, hogy a mű létrehozói részesülnének a folyamatos termékhasználat jogos jutalékából.

Mi lehet a megoldás? Két üzleti megoldás körvonalazódik. Az egyik: győzzön a self-publishing, az alkotó maga találja ki, mi lesz a sorsa a könyvnek. Hogyan és mit kér érte? Kivel működik együtt? Virágozzon száz virág!

A hazai self-publishing kiadó a Publio és könyv-áruháza, a Publiobox.

Szakkönyv a független könyvmozgalomról: Kerekes Pál: Self-publishing, az új kiadói és irodalmi modell.

A másik megoldás a közös jogkezelés. Ez alapján minden további értékesítés nyomán a szerző és a kiadó is részesül minden egyes tranzakció bevételéből. Technikailag ez minimál. Melyik irányzaté a jövő? Kis nyelvek esetében, és ilyen értelemben a magyar is aprónak tűnik az angol világóriással szemben, érdemes lenne a szervezett antikvár e-könyv terjesztéssel megpróbálkozni. Sok új szerző kapcsolódna be, akár eddig kevésbé aktív műfajok is bekerülnének a kínálatba.

/Forrás: <http://konyvkonnektor.hu/?p=5016/>

(F. Iné)

Stratégiai megállapodást kötött a Magyar Nemzeti Levéltár és a Nemzeti Művelődési Intézet

2015. december 16-án *Dr. Mikó Zsuzsanna* a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója és *Polyák Albert* a Nemzeti Művelődési Intézet megbízott főigazgatója a Nemzeti Művelődési Intézet évértékelő munkaértekezletén, ünnepélyes keretek között írta alá a két intézmény együttműködési megállapodását. A stratégiai partnerségről szóló dokumentumot *Závogyán Magdolna*, az *Emberi Erőforrások Minisztériuma* kultúráért felelős helyettes államtitkára is ellátta kézjegyével.

A megállapodás többek között kitér arra, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár és a Nemzeti Művelődési Intézet egyeztetik kutatási és adatbázist építő programjaikat, együttműködnek a Kárpát-medencében valaha működő civil közösségek múltjának, történetének feltárásában, bemutatásá-

ban, valamint a Művelődési Intézet módszertani bázisával segíti a Nemzeti Levéltár „Nyitott Levéltár” és a „Szolgáltató Levéltár” koncepciójának sikeres megvalósulását.

Dr. Mikó Zsuzsanna kiemelte, hogy a Nemzeti Művelődési Intézettel kötött jelenlegi megállapodást a civil szervezetek kutatására vonatkozó sikeres közös szakmai munka előzte meg a *Kulturális Közfoglalkoztatási Program* keretein belül, s a két intézmény számos kapcsolódási pontot talált az együttműködésre a közösségi művelődés és kultúra célrendszerét, valamint a kulturális alapellátás koncepciójának gyakorlati megvalósítását szem előtt tartva.

/Forrás: http://mnl.gov.hu/mnl/ol/hirek/strategiai_megallapodast_kotott_a_magyar_nemzeti_leveltar_es_a_nemzeti_muvelodesi/

(F. Iné)

E számunk megjelenését önkéntes munkájával segítette:

Berke Barnabásné
Fonyó Istvánné
Hegyközi Ilona
Lengyelne Molnár Tünde
Muzs Krisztina
Tószegi Zsuzsanna

